

Des de la lliçat (4)

Si fem cas del que diuen els mitjans de comunicació aquesta pot ser la darrera carta des de la presó. Fins i tot potser quan es publicari el Tribunal Suprem ja ha aixecat les ordres de presó incondicional, o potser no. Però això cal ser prudent i no confondre la gran il·lusió amb el fet de tenir moltes expectatives en la sortida imminent de la presó. La primera ajuda a portar millor el dia a dia però la segona et pot espousar en el desànim si no s'acompleix. Fa no fa en com a la vida; quanta més il·lusió ~~millor~~ millor i la vida ve i et somriu, però expectatives les minues i nauastes.

És indubtable que la resposta de l'Estat al Referèndum i posterior Declaració d'Independència ha tingut un impacte en tots vosaltres. La duresa policial ens va indignar. Cada una de les imatges amb es policies colpejant i maltractant ciutadans que volien votar ens irritava i ens feia mal. ~~amb els ciutadans que volien votar~~. Aquell dia vàrem transitar col·lectivament del somriure de la nostra revolta cívica al gest contingut de la indignació ciutadana. Però les ordres d'empresonament del 16 d'octubre i el 2 de novembre i el refugi obligat del President Puigdemont i 4 consellers a Brussel·les, va provocar en molta gent el hàbit de la indignació a la tristesa, al dolor.

Vua tristessa i un uegut que no era exclusiu de familiars i amics de presos i ~~ciutadans~~ des qui busquen refugi a Brussel·les. No. Era i és una tristessa àmpliament socialitzada. Un uegut que s'apoderava d'una part de la societat catalana ~~de~~ embolcallant-los en un lleu tel de malestar col·lectiu.

Des de la presó ho he percebut ~~molt~~ a través dels milers de paraules de les cartes rebudes. I tots vosaltres segur que també ho heu percebut, si no personalment, ~~en~~ en el vostre entorn familiar o la Sotol. Molts em dieu que una tristessa s'ha apoderat de totes les manifestacions que

des del 16 ^{d'octubre} protagonitzem. La lluminositat de les espelmes i la
blancor ~~que~~ dels mòbils ~~projectaven~~ aquell 11 de novembre, ~~transparen~~
projectaven solidaritat i ànsia de llibertat però trasparaven tristesa.

La gent a les cartes em diu que els hi costa agafar la son, que no tenen
ganes d'anar al cinema ni al teatre. Fins i tot em diuen que se senten
moltament per estar en llibertat gaudint de la normalitat diària
(feina, família, amics...) mentre nosaltres estem a la presó o a
Brussel·les. I molta més gent em diu que ha plorat i encara ho fa
sovint quan pensa en nosaltres o escolta als nostres familiars.

Aquests dos mesos no han deixat indiferent a ningú. I segur que
avui la societat catalana és més conscient del significat i el
sentiment de la solidaritat i el dolor perquè l'hem expressat
courageuament, sense vergonya i sense por, centenars ~~de milers~~ i
centenars de milers de ciutadans. Avui som molts més i més
cohesionats ^{els que} ^{sentim} ~~perquè~~ ~~hem~~ ~~sentit~~ ~~el~~ ~~poble~~. I això és positiu.

Però ara tenim un gran repte; convertir tot aquest dolor en un nou
actiu social. De poc ens servirà el dolor viscut si no el transformem
col·lectivament en font de renovada il·lusió.

És el moment de recuperar el nostre somriure, el mateix que ens
havia fet tant forts des del 2012. La història col·lectiva - inevitable
en situacions de shock com les viscudes - no pot ni ha de
durar més temps. Dinguem-nos de sentir culpable si continuem a
la presó o l'exili. Tora lluir el millor dels somriures, de nou,
recuperar la il·lusió i disposar-nos a seguir fent història en
la conquesta de la nostra llibertat.

La pena a fer continua sent ingent. Ara és el moment
històric de continuar mostrant a tot hom qui no vulgui veure

que seguim ben determinats i amb la mateixa voluntat democràtica per guanyar la independència. Per això ens hem de ~~vestir~~ vestir amb les millors gales que siguem capaços. Somriure, il·lusió i salt torquem-hi. El proper 7 de desembre a Brussel·les hi ha la primera cita d'aquest període de renovada il·lusió i compromís que us convidem a inaugurar. I el 21 D tenim la segona cita. A les urnes, en urnes eleccions convocades il·legítimament, però que no defugirem perquè un demòcrata mai defugís les urnes.

Que ningú pensi que ja ho ha fet tot, que està cansat, que ja no hi ha res a fer. En la construcció d'un ~~paí~~ país mai es pot dir que està tot fet. La nació és un plebiscit permanent. Tothom hi està convocat i tots som necessaris. Ara és el moment de convertir el dolor en il·lusió i projectar-nos de nou cap a la història. I amb el millor dels vestres somriures. Llum als ulls i força ~~al braç~~ al braç. Som-hi!

Jordi Sánchez

24 novembre 2017, Sotó del Real